

22
Λ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α!

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Διεξέρχεται 1969 - Φεβρουάριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) Σμαρδάκιον.
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας Τήνου...
Νομοῦ Κυκλάδων.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Ἐπτακοί-
λινς. Ἐμμανουὴλ ἐπάγγελμα Διδάσκαλος....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Κάμπος Τήνου.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. Πέντε (5).
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Φώσκαλος Μιχαήλ....
τοῦ Κ.ο.σ.μ.ἄ......
ἡλικία 56... γραμματικαὶ γνῶσεις Δ' Δημοτικῶν.
..... τόπος καταγωγῆς Σμαρδάκι-
ον Τήνου.
β) Δαδερβένης Αντωνίου

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Οἱ καλύτερες περιοχὲς προω-
ρίζοντο διὰ σποράν, οἱ πικρὲς δὲ διὰ βοσκήν.
Ἐπὶ τῶν χωριστῶν ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; Ἐπὶ τῶν χωριστῶν.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Ἀνῆκον εἰς τοὺς χωρικοὺς.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Ὡρίθηναι χοντῆς κρατοῦν τὴν περιου-
σίαν των μέχρι θανάτου των, ἄλλοι πάλιν
τὴν διανέμουσιν μετὰ τὸ γάμον τῶν τέκνων,

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .. Οἱ... κάτοικοι ἀσχοιοῦνται συγχρόνως... μὲ τὴν... γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχοιοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; .. Ναί... ἀσχοιοῦνται

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

.. Δὲν... παύχουν... τοιαῦτα... κτήματα

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) .. Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα)

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; .. Εἰς τὰ χειτονικά χωριά μόνον καὶ κατὰ τὴν ἀπορῆν, τὸ θέρος, κ.λ.π.

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται .. Ναί .. ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .. Μένουν... ὡς

ἔρχονται

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖδας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Παλαιότερον... τὰ... χωράφια... μας...
ἐλιπαίνοντο... μ.ε... κόπρον... βοῶν καὶ
αἰγοπροβάτων...

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρήσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... τὸ... 1930...

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Ἀπὸ... τοῦ... ἔτους...
... 1962...

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκευάζει τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... τὸ ἄροτρον εἶναι δίφτερον καὶ

χρησιμοποιεῖται εἰς ὅλα τὰ κτήματα. Τὸ...
κατασκευάζει οἱδηροφάδες εἰς χωρὰν Τίνου.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Χεράλετρα 4. ὕψις 7. Πισινά 10.
2. ὀπίσχημα 5. παράβολο 8. μπροστινὰ
3. ἄλετροπόδι 6. Σπάθι 9. νιντρα

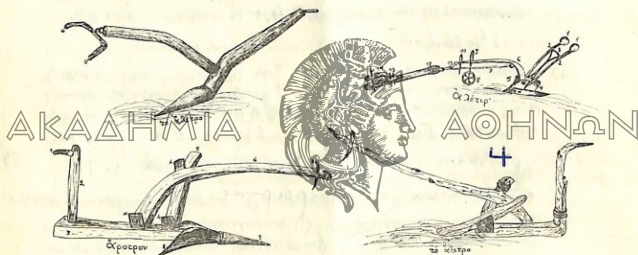
- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... 1963 ...
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... 1964 ...

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)...1.9.64.....

5) Μηχανή ἀλωνισμού1.9.61.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ..Τὰ..ξύλιν.α..ἄροτρα..
..κατασκευάζει...τεχνίτης...χωρικός...
.....
.....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰκνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Χεράλυστρο	6. Γαύλα	11. Ξεῦλας
2. Ἀλυστροπάδι	7. <u>νίντρα</u>	12. Ξευλοδέτης
3. Ὠνί	8. Ξυχός	13.
4. παράβολο	9. Λαῦρος	14.
5. Σπάθι	10. Κρικέλι	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμῃσιν)."

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Τ.ό...ὕνι...Τ.α.ῦ...ξυλίνου...ἀρότρου...εἶναι...μίας
μορφῆς...καὶ...χρησιμοποιεῖται...διὰ...τῶν ἀρο-
τρίων...ὁρίων...τῶν...ἀχρῶν...

ὕνι.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

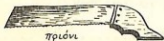

σπάθη.

Ἦτο...καὶ...εἶναι...κατασκευασμένη...
ἐκ...ξύλου...

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πρίονι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

Σκεπάρνι, πρίονι...καὶ...τρυπάνι...

πρίονι

ἀρίδι

ρίνι ἢ ξυλοφάϊ (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... β.ό.ε.ς...καί...ἡμίονος...

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ;... β.ο.ε.ς...δύο...ἡμίονος. ε.ε.ς...

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Ἦ.τ.ο...καί...εἶναι...ἀναγκ.καί.ο.ς...

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λούρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).
ζυγός...παλαιός...καὶ νέος...ζυγός...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΟΥΡΑΣ... ΕΠΕΝΔΩΣΗ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ζεύλα

ζεύλα

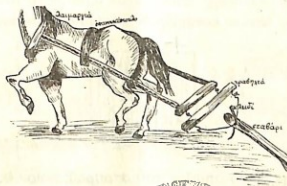
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).
Ὁ...κρίκος...εἶναι...ἐκ...ξύλου...καί...ῥέχεται

ὁ...κρίκος...εἶναι...ἐκ...ξύλου...καί...ῥέχεται

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ;... ἀπὸ...τ.ο. 1962.

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;
Γίνετα...μὲ...λαίμαρι...

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον. Ἡ... λαβάρια... εἶναι... πέτσι-
 νι... καὶ... ἀκολευθοῦν... τὰ... τραβηχτά... ὁμοίως
 μὲ... τὰ... κατωτέρω... εἰκονιζόμενα.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

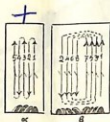
α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν ἄροτρον σας. Πῶς τὸ πλῆθος... ἀνδρῶν
ὁ ἰδιοκτήτης ἢ μεμειωμένος... ζευγὰς.....

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Τοποθετεῖται... ὁ... ζυγός... εἰς
τὸν... αὐχένα... τῶν... ἀχελάδων... δένονται... οἱ... ζεύγες
μὲ... τὸν... δαλαδέντι... περὶ... ἢ... χούλα... τοῦ... ἀρότρου
 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηρεῖον ἄροτρον..... ἢ νύτρα
... σπό... σιδερένια... ἀροτρο... βαρύνει... τὰ... δύο
... ζῶα... χωρὶς... λαβάρια.....
 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα; μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).
Τὸν... ἡμίονο... κατευθύνει... μὲ... χαλινό... τίς... ἀχέ-
... ἰάδες... μὲ... φωνῶν... συνήθως... ἂν... εἶναι... ἀμα-
... θες... μὲ... σχοινιά... πού... δίνει... ἀπὸ... τὰ... κέρατά... τους

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

..Τ.ό. ὀ.ρ.χω.φ.α... γίνε.ται... ὡς.. τ.ό. σχε.δ.ι.α.γρ...
..χ.φ.α.μ.α... (α).....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαοὺς (δῆλ. σπορὴς ἢ σπορίης, ὑπάμιες, σιασίς, μεσοφάδες κ.λ.π.); ..Η...σπορ.α...καὶ...τ.ό. ὀρ.χω.φ.α... γίνον.ται...

Λωρ.ῖ.δες... Λωρ.ῖ.δες... καὶ... λ.τ.χ.ο.ν.ται... ἔ.π.ο...
..ρ.ι.ε.ς.ν... ..

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακιάν; ..Ν.Α.Ι... ..

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηθῇ ἄροτρον; ..

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

..Η... δι.άν.οι.ξι.ς... τ.ῶ.ν... αὐ.τ.ῶ.ν... κ.α.θ.έ.τ.ως... ..

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. Παντοτε. καθευτω. εἰς τὰ δημητριακά

ἑλαφρὺς. αἰθακίς., στα. ψυχανθῶν. καὶ τα. κη-
πευτικὰ βαθυτέρως.

γ) Ἀροτρίσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα εἰνόντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν γίνε-
ται ἓνα ὀργῶμα, τὸ φθινόπωρον μετα-
τίς. πρώτες βροχίς.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαιτήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Διὰ τὰ κηπευτικὰ γίνονται τρία ὀργῶ-
ματα α) τὸ ἔργον ἐπὶ τὸ δίοχο. γ) το-
φύτευμα.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρα-
νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Μία (1) χρονία.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Δημητριακῶν ἓνα, ψυχανθῶν καὶ κηπευτικῶν τρία.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; τὸ δισάκι πε-

ρίτταν. τὸ σπέρμα, ἐκ τοῦ ὁποῦ λαμβανέ-
μενος διασκορπίζεται.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

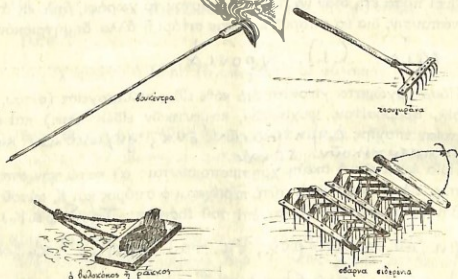
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν αἶκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

... Μ.Γ. Π.Α. Ρ.Α.Β.Δ.Ι. ΤΟΥ Τ.Σ.Ε.Υ.Χ.Α.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Ν.Α.Ι.

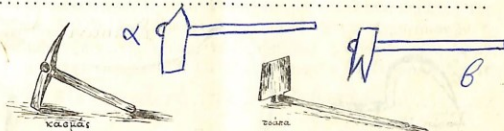
3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ γίνεται μὲ τὰ ἑξῆς:

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρήσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) Γ.α. τὸ
 σκαλίστρο... χρησιμεύεται... ἢ... τσάπα(α).
 Γ.α... τὸ... σκαλίστρο... τὰ σκαλιστήρι(α).

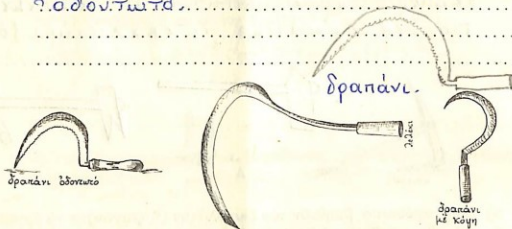
- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν.
 κανεῖς... συνήθως δὲν... βοηθᾷ... τοῦ ζευγαρι...
 Δὲν ὑπάρχουν ἐιδικεῖς ὀνομασίες διὰ τοὺς βοηθούς καὶ τὰς ἐργασίας των.
- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. Τὰ χωράφια καλλιεργείας δημητριακῶν... ἐν ἀλλὰς. Ἡ σπορά γίνεται διὰ...
 ἁρπυγιάδας...
- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σάνον, τριφύλλι κ.ά. Ἀπὸ τὰ καλλιεργεῖται χωράφια καὶ πατιστικά...
- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. Ἐφυτεύοντο καὶ φυτεύοντο εἰς αὐλάκια...

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Μὲ δρεπάνι...
 ? ο.δ. ο.ν. τ.ω.τ.δ.

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμῃ ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

Ο.Χ.Ι... Χ.ρ.ι.α.ι.μ.ο.π.ο.ε.ἴ.τ.α.κ... μ.ά.ν.α.ν... τ.ό... ὡ.ς... ἄ.ν.η
 καί... κα.θ.ῶ.ς... ἁ.ε.χ.ε.τ.α... ἔ.δ.ω... δρεπάνι...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

Μὲ δρέπανα καὶ μὲ κόσσα.

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

Ἡ... λεπίς... εἶ.ν.α.ι... ὀ.δ.ο.ν.τ.ω.τ.ῆ... ..

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

Ἡ... χειρολαβή... ἦ.τ.α... ἀ.π.ό... ἐ.δ.α... σ.ι.δ.η.ρ.οῦ.ς.
 σ.κ.ε.λ.ε.τ.ό.ς... δ.έν... ἔ.χ.ε.ι... εἰ.δ.ι.κ.ή... ὀ.ν.α.ρ.μ.α.σ.ί.α... ..

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἀ.) Ο... σιδιρουργός... εἰς... χωρ.αν..
Τήνου.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) Ο.Χ.Ι... Οὐδέποτε συνιθίζετο
τὸ εἶδος... αὐτὰ... τοῦ... θερισμοῦ.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. Εἰς... ὕψος... ο.ι.ο.μ. ἀπὸ... τοῦ..
ἑδάφους.....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται) Δεχρῶνται... πιάσματα... κ.τ.

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχίαι, πιάσματα, χερίαι, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; Μάστιχα... οἱ... ἰδία.....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίαι) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) Τοποθετοῦνται... 5-6... δραχμικά... μαζί..
Οἱ... στάχυες... τοποθετοῦνται... πρὸς... τὴν... αὐτὴν... κατεύθυνσιν.....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

.....Ο.ΧΙ.....
.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

.....Ο.ΧΙ.....
.....
.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυραειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον

.....Δέν... συννηθίζονται πὰ ἄνω πέραι.....
.....
.....
.....

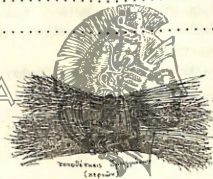
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

.....Μ.δ.θ.ις...δ...Θεριστῆς...Θερίσει...ἐν...δὲν...
.....τι...ἄμ...πῶς...πὰ...δέν...
.....

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. Ταποθετοῦνται... οἱ... στάχυς... πρὸς τὰ αὐτὰ μέρος καὶ πρὸς δένει... ὁ... θεριστὴς μὲ ἓνα μακρὸ φυτὸ ἀπὸ τοῦ θεριστοῦ μὲν ἀντὶ ἐργασίας δὲν... χρησιμοποιοῦτο... χιὰ τὴν ἐργασίαν... αὐτῇ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Συγκεντρώνονται... πρὸς μέρος τοῦ ἀγροῦ... καὶ... χινοῦνται... σωρός... μὲ τοὺς στάχυν... πρὸς... τὰ μέσα... ἀκείσθηντες καὶ... κρημνίζονται...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

φωτογραφίας) Τὰ χάρτα... ξηραίνονται... ἀπὸ χωράφι.
 Διένεται... μὴ ἄλλες... μὴ καλούπι διὰ ἑνὸς κινῶτο
 σχῆμα ὁρθογ. παραλλ. ἐν τῷ π. οὐ. ἀποίου. πῆξ-
 ται τὸ χόρτο καὶ ἀκοφούθως δένεται.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

..Μ.ε.τα.φ.έ.ρ.α.ν.τ.α.ι...εἰς...π.έ.τ.ρ.ι.ν.α.ν.....
 ..ἀ.λ.ώ.ν.ι.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστας, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σῶρόν;
 Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

‘Ο.χ.ώ.ρ.α.ς.τ.ο.π.ο.θ.ε.τ.ῆ.σ.ι.ς.δ.ε.μ.α.τι.ῶ.ν.λ.ί.γ.ε.τ.α.ι..
 .Θ.ε.μ.ω.ν.ι.ᾱ.τ.ο.π.ο.θ.ε.τ.ῆ.σ.ι.ς.μ.ὲ.τ.α.ύ.ς.δ.ι.α.χ.ε.ι.ς.π.ρ.ὸ.ς..
 τὸ ἑσωτερικόν.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

..Ὑ.π.ῆ.ρ.χ.ε.ν...π.ᾱ.ν.τ.ο.τ.ε...ἀ.λ.ώ.ν.ι.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν;

..δ.ι.ᾱ...σ.π.α.ρ.ᾱ.ν...δ.η.μ.η.τ.ρ.ι.α.κ.ῶ.ν...ὑ.φ.ί.σ.τ.α.ι..
 .κ.α.ί...ἐ.ν...ἀ.λ.ώ.ν.ι.ο.ν.....

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσότερας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἀνήκει... εἰς... μίαν... οἰκογένειαν...

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀρχίζει

Ἰαυνιον... καὶ... τελευτᾷ... τὸν... Ἰαυνιον...

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Ὑ.π.ἀρχων... πετράλωνο...

να... καὶ... τελευτᾷ... να...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔως πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν,
καὶ ἀχύρων)· καθαρίζεται... τὸ... πετράλωνο. Ἀπὸ

τῆς χόρτα... καὶ... σκαυπίζεται. ἐπίσης ἐπιδι-

ορθώνονται... αἱ... διασφαλθεῖσαι... πλάκες.

Τὸ... τελευτᾷ... μόνον... σκαυπίζεται.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; Ἡ προετοιμα-

σίς... ο.χι. Ἡ ἐναρξίς... ναί. ἀλλὰ μόνον εἰς

ὠρισμένην... ὥραν... 11 π.μ.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

Δὲν ὑπάρχει ἀγωνόστυλος τὰ στήθια ἀγώνωνται
στὰ ἀγῶνι. Τὸ πρῶτον γὰρ νὰ σταθεύει.
κατὰ πλ. 3... 11 π. μ. μπαίμων. αἱ ἀγῶνες...
περντοτι δὺο.

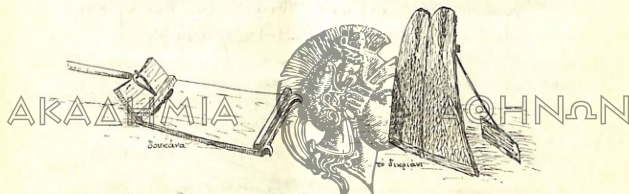
- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησην τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνου ἑξήκοντα στῦλοι, ὕψους δύο μέτρων (καλωμένος στηγερὸς, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶνται σχοινία, ὥς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Στο α' τμήμα χρησιμοποιούνται δύο άγκυρες.

- 20 —

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα) Δ. ἐν. ὡς ἀρχὴ
 ἀλωναί. σ. τ. γ. ο. ς. ... τὰ ... ζῶνται ... μ. π. ... θαλάττης
 σ. π. ο. ... λαμβάνει ... ὁ ... ἀλωναί. σ. τ. γ. ο. ς. ... κ. κορονοῦ. ...
 καὶ ... σαλαχῶν ...

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ; ...

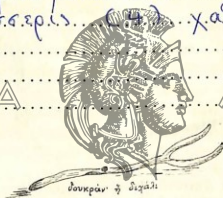
... τὰ ... ἀλωνιστῶν ... δὲν ... χρῆσις ... αὐτῶν ...

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ὁ ἀδελφεός μου ἀρχίζει τὴν 11 π.μ. καὶ
παραμένει κατὰ τὴς 5-6 π.μ.

12) Ποία άλλα άλωνιστικά έργα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): Χ.ρ.μ.σ.ι.σ.ποι.εῖται...τ.δ...δουκρ.κμ.

μορφή): Χρησιμοποιείται το δανκράκι
μετέπειτα (4) χαλούς

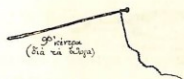
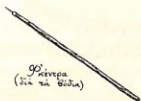

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόππους στάχους ; N.A.

14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'έντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

 0×1

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. Τ.δ. ἀλωνίσμα. ἐν δὲ ἀπλωματός. λέγεται... π.έ.τα.σ.μα. ἀλωνίζ. ο.ν. τ.α.ι. 1.0.-1.2... στρώσεις... τ.λ.ν. ἡμέρας.....

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα) ...Χ.α.ρ.μ.ά.νι...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνοῦν καὶ ἀγωγιαντές), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ εἰλόγα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν. Ἀλωνίζ.ε. δ.ἰ.δ.ι.ο.ς. δ. γεωργ.ός. μ.ε.ἰ.δ.ι.κ.ά. τ.α.ν. δ.ω.α.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα). Ο.Χ.Ι.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

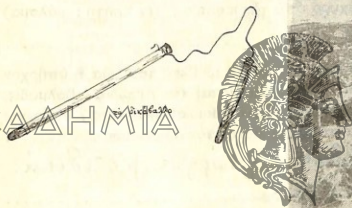
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἄλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.).....

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ ἑνὸς δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο ὁ μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχυς, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

22) Κατὰ τὸ ἀλῶνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Τραχυνδοῦ κ' αὖ... διαφορά... τραχυνδοῦ αὖ...
 ἄ... ἄχι... εἰδικά... τραχυνδοῦ... τοῦ ἁλ-
 ω...
 ...

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγένετο χρήσις ἀλυσιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) Id. 1961. Τὴν ἐπρομ.

...από τον τρόπο λειτουργίας αυτής) και (1.9.0.1.1.1) των επε-
κταθέντων και χωρικών χώρων λειτουργίας

β'. Δίχνησμος

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίνχισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίνχισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

Λέγονται χαρμάνι... Σωρώνται με δίκρι-
νι... (π.π. ράχαρο.)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίνχισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Ὁ.. σωρ. ὁ.ς. ἔχει*
ἀχὴν. α... ἀπραχ. χ. ἰ. λ. α. ν......
.....
.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. *Τὸ.. λ. ἰ. χ. ν. ὁ. μ. α. χ. ἰ. ν. ε.*
τ. α. ἰ. μ. ε. τ. ὁ.. δ. ἰ. κ. ρ. ἰ. α. ν. ἰ., τ. ὁ.. δ. π. ὁ. ὁ. ν. ε. ἰ. ν. α. ἰ......
ὁ. ἰ. μ. ὁ. ἰ. α. ν. μ. ε. τ. ὁ.. π. α. ρ. κ. ἄ. π. ω. (θ. ρ. ἰ. ν. ἄ. κ. ἰ.).....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
Λιχνῖς. ε. ἰ. ὁ.. λ. ἰ. δ. ἰ. α. κ. ἰ. τ. ἰ. α. ν. ε. (ἄ. ν. δ. ρ. α.ς.).....
.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;
Τὰ. πα. ρ. α. μ. ἰ. ν. ο. ν. τ. α. μ. ε. τ. ἄ. τ. α. ὁ. κ. α. ρ. π. ὁ. χ. ο. ν. τ. ρ. ἄ..
τ. ε. μ. ἄ. χ. ἰ. α. τ. ὁ. ν. σ. τ. α. χ. ἰ. ὁ. ν. λ. ἰ. α. λ. ἰ. ὁ. ν. τ. α. κ. ὁ. ν. τ. λ. α.
Ὁ. κ. α. ρ. π. ὁ.ς. ἄ. π. ὁ.. τ. α. κ. ὁ. ν. τ. λ. α. ἀ. π. ὁ. χ. ὁ. ρ. ἰ. ζ. ε. τ. α. ἰ.
μ. ε. δ. ε. ρ. μ. ὁ. ν. ἰ. κ. α. ἰ. σ. κ. ὁ. ὁ. ὁ. π. α. γ. ἰ. ν. ε. τ. α. δ. ε. ὁ. ἰ. τ. ρ. ὁ. ν.
ἄ. λ. ὁ. ν. ἰ. σ. μ. α. δ. ἰ. α. ν. ἄ. σ. π. ἄ. σ. ὁ. τ. ὁ. ἄ. χ. α. ν. ο.
5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρίζονται τὰ ἀχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Μὲ... τὸ... δερβάνι... καὶ... τὴ... σκούπα...

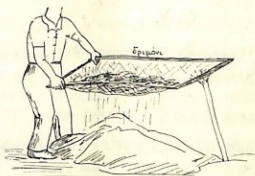
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΚΟΚΚΙΝΟ ΠΑΛΙΟ ΓΕΡΜΑΝΟ

καὶ πάλιν ἡ ἀρνησιότης

δρῶντι

— 27 —

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) Γ.Ι.Ν.Ι.Τ.Α.Ι. Κ.Α.Ι. Μ.Τ. Τ.Ο.Υ.Σ.

Δ.Υ.Ο... παρκαίνω... τρόπους... Γ.Υ.Ν.Α.Ι.Κ.Α... κατὰ... τὰ...
 Λ.Ι.Χ.Ν.Ι.Σ.Μ.Α. Ἀπομακρύνονται... μ.τ. σ.α.ρ.ω.θ.ρ.ο. τὰ...
 .Κ.Ο.Υ.Τ.Λ.Α.Ι. Εἰς... τὰ... τὰ... μ.τ. τὸ... δερβόνι...
 Ἀπομακρύνονται... καὶ... τὰ... ὑπόλοιπα...

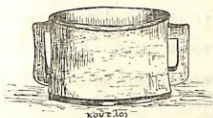
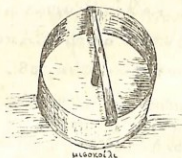
- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; ὅταν... ε.π.ο.ι.μ.α.δ.θ.ν. π.ε.λ.εῖ.ω.ς
 ὁ... καρπὸς... σχηματίζεται... σωρός... τότε...
 τὰ... χ.ε.ρ.ι... χαράσσεται... ἐπὶ... κορυφῆς...
 .Κ.Ο.Υ.Σ... σ.τ.α.υ.ρ.ὸς... ὁ... ἐν... ἄ... ε.π.α.κ.ο...
 λ.ο.υ.θ.εῖ...

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Ο.Χ.Ι.

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Εἰς .π.τ.ρ.ι.π.τ.ω-
σ.ιν..ἔ.ν.οἰ.κ.ια.σ.μ.ῖ.ν.ο.ν..ἄ.χ.υ.ρ.οῦ..κ.α.τ.α.β.ά.θ.η.τ.α.ι.
τ.οῖ..ἔ.ν.οἰ.κ.ι.ο.ν.,.δ.η.θ..δ..μ.ι.σ.ό.ς..κ.α.ρ.π.ός..Μ.ε.τ.ρ.ά-
τ.α.ι..δ.εῖ..μ.εῖ...τ.ε.ν.ε.κ.εῖ..(σ.χ.κ.α.δ.ο.τ.ε.ν.ε.κ.εῖ.ς.)..*

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἁλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μετρά των δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) *Ἐ.χ.μ.α.ι.μ.α.ι.σ.α.ῖ.τ.ο...ἄ.ν.εῖ.κ.α.θ.ε.ν.*

*..δ...τ.ε.ν.ε.κ.εῖ...
.....
.....
.....*

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) *Ο..κ.α.ρ.π.ός...ἄ.π.ε.θ.η.κ.ι.ν.ε.π.ο...εἰς.τὴν
οἰ.κ.ί.αν..ἐ.ν.τ.ός...π.υ.θ.α.ρ.ι.ῶ.ν..σ.ά.κ.κ.ω.ν...κ.αί...
π.έ.τ.ρ.ω.ν...λ.ά.κ.κ.ω.ν...
.....*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Τοῦ ἄχυρου ἡ πλεθμικὴ ἐνέτο.
 εἰς τοῦ κατωθεν... μέρους τῆς οἰκίας τῆς
 ἡγεμόνου ἄχυρου... ..

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Μετὰ τὰς ἐξημέρας... ὁ καλὸς καρπὸς μένει..
 πρὸς τοῦ μέρους... τῶν πνεύματος ἀνέμου Ἀπὸ...
 αὐτῶν τὸν καρπὸν... κραπῆται ἀπ' αὐτοῦ... ..

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

..... Ο. Χ. Ι.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμνα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

.. τὰς ἐσπέρas τῆς 23^{ης} Ἰουνίου, παρα-
 μων. ἡ. σ. ... τῶν... Ἀχίου... Ἰωάννου... ..

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; Περιτὴν
 9^{ην} μ. μ. ... εἰς τὰς... δρόμους... καὶ τὰ πύ-
 λωρα... μέρη... τῶν χωριῶν... χωρὰ πιν...
 δώματα... οἰκιῶν... κτλ... χιὰ... νὰ φαίνω-
 νται ἀπὸ μακριά,

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Ἡ... πυρὰ... αὐτή... λέγεται... "Φουτάρια".

β'. 1) Ποιοι ἀνάπτουν τὴν πυρὰν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; Τὴν
πυρὰ... ἀνάπτει... ὁ... κόσμος... χυμικά, ἀλλὰ
ἰδιαιτέρως... τὴν... φροντίζουν... αἱ... Γιάννιδες.

2) Ποῖος ἢ ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυρὰν.
Τὰ κλέπτουν; "Αὐ ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος; Αὐτοὶ τὸ καθαρὸν
τῶν... περὶ βαλίων... κατὰ τὸν... Μαῖον... κρατῶν... εἰς... ἐν

ἄκραν... θάμνους... ξύλα... κλπ. τὰ ὅποια ἀνομάζουν
"χοῦλα" καὶ προρίσουν διὰ τὴν "φουτάρια".

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις τῶν. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Τὰ... συγκεντρώνουν... τὰ... παιδιὰ... δίνοντάς τα

μὲν... σχοινί... ἀλλὰ καὶ ἄλλοι... μεγάλοι...

καυθαροὺν... τὰ... "χοῦλα"... διὰ τὸ

ἀνάμνα... τὰς... φουτάριας...

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

Δέν... συνηθίζεται... τίποτε... σχετικό... μὲν... τὰ

ἀνωτέρω... μόνο... μαρτυροῦνται... ὅλοι... χυμ-

ρω... ἀπὸ... τὴν... φωτιά... καὶ τὴν... παρα-

κοῦ... τοῦ... χαροῦνται.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυρὰν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Ὅταν... ἡχοσπύει... ἡ... φωτιά... τὴν... πηδῶν... αἱ

μεγάλοι... καὶ... ἀπὸ... τὰ... παιδιὰ... τὰ... μεγαλύτε-

ρα... μὲν... χαρούμενα... ἐκφωνητὰ... οἱ... μητέρες

φέρουν... καὶ... τὰ... μικρὰ... τοὺς... ἀπὸ... ἐνός... ἑαυτοῦ

καὶ ἄνω... γιὰ... νὰ... δοῦν... κί... ἐκεῖνα... τὴν... φωτιά.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Δέν... καίουν... τίποτε ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω...
 ἄλλα... σχετικὰ μόνον... ξυλαράκια, κλαδιά,
 ξηρὰ... χόρτα... κ.λ.π... τὰ ἀπὸ τὰ ὅλα μαζί...
 ὡς ἀνάβουν... χούδα κ...

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

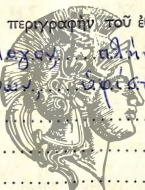
..... Ο.Χ.Ι.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ὡς δέν... ἀξιοῦσα... ἀπὸ τῶν ὡς ἄνω.

περιγραφόμενων, ἀπὸ τὰ ταῦτα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

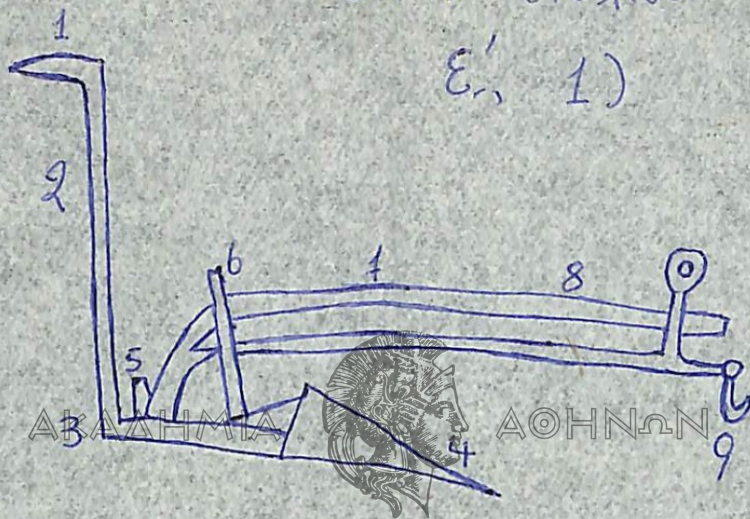
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελ'ς βιβλίου 3

Ε' 1)

Σελίς 4: Ἑρώτ. 2: Τὸ ἄροτρον εἶναι καὶ ἦτο
τὸ αὐτό. Ὁμοιάζει κάπως
μὲ τὸ ση̄αριθ. 4 τοῦ βιβλίου.

Ἑρώτησις 3:

